

Izhaja vsaki četrtki ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kroni. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50. Za Nemčijo je cena listu 5 K, za druge dežele izven Avstrije 6 K.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija št. 7.

Naročnino in naznanila sprejema upravništvo v Gorici, Semeniška ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunki ulici, na Josip Verdijevem tekalšču nasproti mestnemu vrtu in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasni in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: **Ivan Bajt** v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

„Slovensko katoliško delavsko društvo“ v Gorici bo imelo dne 6. julija ob 10. uri zjutraj v cerkvi sv. Ivana skupno sv. mašo in govor na čast sv. Cirila in Metoda. — Vabimo društvenike in drugo slovensko ljudstvo k obilni udeležbi.

Socijalno vprašanje

ali:

Odkod izvira siromaščina delavskega ljudstva.

VIII.

Krščanski socijalizem ali krščansko pobratimstvo.

(Dalje.)

1. Cerkev namreč uči gospodarje in delavce pravičnost. Pogodba med gospodarjem in delavcem mora biti res pravična in ne le po obliki veljavna. Krščanskemu gospodarju mora biti delavec, človek ne suženj. Ravno tako pa mora tudi delavec spoštovati gospodarja in dogovorjeno delo točno in prav izvršiti. Vsaka krivica, katero bi gospodar storil delavcu ali delavec gospodarju, najde pravičnega in ostrega sodnika v nebesih.

2. Cerkev uči ubožno ljudstvo, da je to življenje trpljenje, a da s tem trpljenjem zaslužimo novo srečno življenje v nebesih. Ta nauk je edina tolažba delavskega ljudstva, čigar življenje ni praznik. — Bogatine uči katoliška cerkev, da bogastvo ni nič, če ga ne porabijo za dobra dela in za zveličanje duše. Komur je Bog

dal bogastva, od njega bo terjal račun o uporabi bogastva. Bog jim je dal bogastvo, da bi podpirali siromake, ne da bi je potratno zapravljali. Nadalje svari in straši cerkev bogatince, da naj gledajo, kako si dušo zveličajo, ker bogastvo človeka zapelje v slabe misli in želje in tako v večno pogubljenje. Zato je Gospod rekel: bogatim gorje, ubogim pa blago. Uboštvo torej še ni sramota in ni nesreča, trdo, žuljevo delo pa je človeku zdravje in čast, sramotno je lenoba in sleparija. —

3. Bogate in uboge, gosposke in delavske, gospodarje in delavce uči zopet cerkev, da so si bratje, udje telesa Kristusovega, vsi dediči nebeškega kraljestva, da se morajo torej ljubiti in si biti pravični do zadnjega vinarja. — Vprašam: Ali ne bi bilo takoj rešeno socijalno vprašanje, ako bi vsi ljudje te nauke sprejeli in po njih živeli?

4. Ali cerkev je storila še več. Cerkev je od prvega začetka do zdaj imela posebno skrb za siromake, za bolnike, za sirote in otroke. Zategadelj je povsod in v vseh časih ustanavljala ubožcem zavetišča in obednice, bolnikom bolnišnice, sirotam sirotišča, otrokom šole itd. Kakor dobra mati je cerkev večkrat sama miloščine prosila, da je siromakom nabrala kruha. Kar pa je sama delala, je učila tudi svoje otroke, namreč telesna dela usmiljenja, katera so: nasičevati lačne, napajati žejne, sprejemati popotnike, oblačiti nage, obiskavati bolnike, reševati jetnike, pokopavati mrljice.

Cerkev čaka torej velik del dela pri socijalnem vprašanju, ker ima edino prave in primerne nauke, ker ima ljubezen in skrb za siromašno delavsko ljudstvo, ker ima svete in učene duhov-

nike, prijatelje in očete delavcev-trpinov, ker ima molitev in milost velikega duhovnika in zveličarja Jezusa Kristusa.

Kaj ima država storiti?

Država ima skrbeti za občno blaginjo vseh svojih državljanov in ima z mečem braniti pravico. Očividno ima torej dolžnost, prav posebno skrbeti za množice delavskega ljudstva, ker je ljudstvo za državo najbolj važno, saj ono največ dela in plačuje za državo a ne ve si pa skoraj nič pomagati, če mu oblasti ne gredo na roko. Zato je državne oblasti ali vlade sveta dolžnost, skrbeti za blaginjo delavskega ljudstva in braniti mu: 1. pravice, 2. svetinje in 3. dohodke.

1. Pravice delavskega ljudstva. Država je dolžna dati ljudstvu politične in državljanske pravice kakor drugim stanovom, v kolikor je ljudstvo zrelo in sposobno, da ali samo ali po drugih izvršuje politične in državljanske pravice. — Med te pravice štejemo zlasti volilno pravico za vse zastope. Zdej velja človek pri volitvi le toliko, kolikor plača davkov na prvo roko, toda davkov na drugo roko, — kateri so veliko večji — premalo poštrevajo. Toda volilna pravica tudi ne izvira naravnost iz davka, ampak iz osebe človeške, iz poštenja in sposobnosti za občno blaginjo. Vsakemu poštenemu človeku gre torej volilna pravica za vse zastope. Naj se ne ugovarja, da ljudstvo če je še tako pošteno, ni sposobno, da bi prav sodilo politiko. Če prav ne zna soditi političnih spletek, ve pa vendar dobro, kje ga čevlji žuli in kdo mu dobro hoče. Vprašanje praktične politike pa je, kako naj se upelje občna volilna pravica, da bo res občna, da res

pojdejo vsi volit po prepričanju, neopokupljeni in nestrahovani.

Druge državljanske pravice so: 1. pravica shodov in posvetovanj o javnih opravilih, 2. pravica do vsake državljanske službe po zmožnosti, 3. pravica do svoje lastnine, 4. pravica do sodnijske pomoči proti vsaki krivici na blagu, životu ali časti. V novodobnih postavah je izrecno zapisano, da so državljani enakopravni in svobodni. Tako je zapisano, pravim, toda v resnici uživajo bogati in gosposki ljudje veliko ugodnosti in pravic, do katerih si ubožno ljudstvo ne ve pomagati. Tudi pri uradih sije večkrat gospodi milost, ljudstvu pa grmi kazni. V tem oziru imajo zastopniki delavskega ljudstva še veliko dela in boja.

Ljudstvo ima pravico zahtevati od države, da dolžnosti in bremena pravično in enakomerno porazdeljuje. Tudi v tem oziru se godi ljudstvu krivica, ker mora davke skoro samo plačevati, kar toliko hujše dá, ker dandanes so davki zelo visoki in rastejo od leta do leta. Toda davčni politiki s tem še niso zadovoljni, marveč nakladajo kmetu in delavcem še razne pristojbine (takse) pri vseh mogočih opravilih. Ti visoki davki izvirajo deloma od tod, ker hočejo vsi pregospoko živeti. Zato vpijejo gospodje vsi vprek po povišanju plače, a nikdo ne vpraša, kdo bo kmetu in delavcu povisal dohodke.

Posebna pijavka je državni dolg, za kateri mora ljudstva skladati obresti. Prišlo je pa dandanes v navado, da države, dežele in mesta kaj rada delajo dolgove. To je naravnost pregrešno in krivično nasproti ljudstvu, katero mora nositi dolgove. —

in se zopet vrne v gospodarjev skedenj. Sicer pa, če kaj ugrizne tudi žival, naj jej bode na zdravje. Čemu je treba tu prepira in razpora?

Kmeta pa rečeta: „Božja resnica, kar velite; ali čemu škodo delati, in še tako kakor bi bil nalašč.“

Ali gospod ju miri in reče: „Nalašč dela škodo le tat, ali hudoben človek; a vidva sta vendar dobra človeka in prva gospodarja v vasi. Nu, dajta si roki in živita lepo v miru.“

In kmeta sta se nekoliko pomirila ter šla domov; ali v srcu je ostala vedno še mižnja. Saj je že tako: kdor se hoče pripraviti, temu se to težko zabrani, brž dobi povod za to. Tako je bilo tudi pri Andreju in Vojtehu. Prespala sta le jedno noč mirno; drugega dne o poludne pa sta se že zopet pričkala zaradi nove škode. In ni bilo pomoči. Tu ju pozove k sebi župnik ter jima reče:

„Misli sem vendar, da sta pobožna človeka, ker hodita v cerkev k sv. opravilom in pridno delata in ne pijančujeta in skrbita za otroke; ali vendar nista taka, kakor bi trebalo. Čemu pa toliko greha, toliko kletvine, ti strašni prepiri in vjedanje?“

Andrej pa reče ves rudeč: „Zakaj mi pa dela toliko škode!“ In tedaj pogleda Vojteha, kakor bi bil ta razbojnik, ki je požgal več kot deset vasij.

To je Vojteha razpalilo in rekel je: „Ti, ti delaš škodo meni; ko bi ne bilo tvoje živine, bi imel jaz več žita v sked-

nju. In iznova sta se začela pričkat. Na to reče duhovnik: „Za Boga bosta videla da nobeden vaju ne bo užival teh božjih darov, ki vama rastejo tako lepo na polju. Če bosta tako hudobna, tedaj vama pojde vedno slabše. Pobjlšajta se; ali vsaj eden bodi pameten, potem že jenja še drugi. Pomislita dobro, da Bog dolgo odlaš, ali na zadnje pride kazni božja.“

Na to reče Andrej: „Prečastni gospod, kaj pa delam tako hudega, nisem niti pijanec niti cigan. Ali delam komu kako krivico?“

Duhovnik pa odvrne: „Ali to ni velik greh, da se več nočij tako zmerjata in psujeta, da je sramota slišati? Ali ni greh, da tako skrunite nedelje in praznike, in da začenjata prepire kmalu po božji službi v veliko pohujšanje ljudem, ki to čujejo? Ali to ni greh in razžaljenje božje? In česa se navadijo vajini otroci iz tega? Ali more priti iz tega kaj dobrega?“

Na te besede umolkneti oba gospodarja. In nekoliko sta spoznala svojo napako, iznova sta se pogodila pri duhovniku, se mu lepo poklonila, pozdravila ga ter se vrnili domov. Ali kako bi bil mogel pikri Andrej preživeti brez prepira? In kako bi bil mogel Vojtehe potrpežljivo poslušati Andrejeve psovke in preklinjanje? In prepirla sta se kot poprej, in to vedno radi kake škode. Ali duhovnik jima je prav pravil, da Gospod Bog dolgo potrpi, da pa ima odločen čas tudi za kaznovanje. (Dalje pride.)

LISTEK.

Sovražna soseda.

Poljski spisal: dr. Zwolski.

I.

V neki vasi sta bila dva premožna kmeta; obema je bil dal Bog dovolj premoženja. Prvemu je bilo ime Andrej, drugemu pa Vojteh. Njiju hiši ste bili blizu skupaj, samo vrta sta bila vmes; tudi polji ste se držali skup, ločil ju je le oméjek. Kakor se to rado zgodi, tudi ta dva nista imela miru med seboj. Zdej je vokal Andrej: „Kaj pa delate, Vojteh; vaša živina mi je pohodila ječmen in oves od konca do kraja. Kaj pa mislite?“

Vojteh pa na to: „Jaz je nisem zagnal tje; sicer je pa tudi vaša živina naredila meni dovolj škode.“

In beseda je dala besedo; in jela sta se zmerjati in kleti, in nastal je tak vrišč in hrup, da se je slišalo pogosto po vsej vasi. In njuna kletvina se je strašno razlegala celo do dvora in do cerkve. Nikdar se ni udal jeden drugemu, včasih sta se grdila in psovala do polnoči. Ta in oni je kričal iz svoje hiše, kar je le mogel; posebno Andrej je bil zbadljiv in piker kot ostra sekira. — Drugega dne po takem prepiru in preklinjanju sta šla oba v krčmo, in tam pri pijači sta se sprijaznila. Ko sta se pa iztreznila, začel je prepir iznova.

Zaradi teh dveh gospodarjev ni bilo nikdar miru v vasi; in od tod je bilo veliko greha in pohujšanja. — Tedaj ju pokliče grajščak na dvor; bil je moder in pravičen gospod, da ga je moral pohvaliti tudi najslabši. In dejal jima je: „No, ljuba moja, zakaj pa se vedno prepirate? Saj imata lepo zemljišče in gospodarstvo in zdrave male otroke, ali ne moreta živeti v miru med seboj? Kaj pa hočeta, kaj pa imata jeden proti drugemu?“

Na to sta jela govoriti oba hkratu in to tako krepko in glasno, da ni mogel razumeti gospod niti besedice, niti ju pomiriti. Morda bi se bila kar zgrabila med seboj, ko bi to ne bilo na dvoru vpričo dobrega gospoda. Naposled sta se že utrudila radi tega prepiranja; in tu ni šlo za drugo, nego za škodo, ki jo je napravila včasih neumna živinica jednemu ali drugemu.

Ko sta bila malo utihnila, jame ju gospod iznova miriti ter jima reče:

„To je pač težko brez škode, kjer je mnogo živine skupaj. Zdej stopi tvoja na ptuje, pa ptuja na tvoje in nikdar ne more gospodar požeti vsega, kar je vsejal. Jedno zrnice pojé ptiček, ki ne orje in ne seje, ampak le lepo prepeva ljudem nad streho in nad poljem, na vrtu in v sadovnjaku. A drugo zrnice zopet zgine v jeseni, ali zmrzne po zimi, ali ne vzkali, ali ga pojedó črvi. A tretje pa zopet izruje živina ali ga poteptá. Morda le vsako deseto obrodi

Krivično je tudi — ker je proti občni blaginji — da je država dovoli a in da še trpi, da imajo nekateri bogataši preveč zemlje in preveč dohodkov. Po moji misli je očitna škoda občne blaginje — in torej nedopustno, da ima zaseben človek preogromne svote čistih dohodkov na leto. Država bi vendarle morala vprašati in preiskati, kako si je prislužil tolike dohodke?!

Veliko breme je novodobna vojska. Ne bom raziskaval, kdo je kriv, da so vse države pomnožile vojsko na suhem in na morju, gotovo je le, da delavsko ljudstvo ni krivo velikih vojsk, ki zdaj prebivajo po velikanskih vojašnicah evropskih držav, a gotovo je res, da ravno nedolžno delavsko ljudstvo za vojsko največ žrtvuje: denar, čas in zdravje. Vojaštvo je pač občna dolžnost in čast, ali v resnici je za delavsko ljudstvo trda dolžnost in težko breme, za druge stanovne je čast in — lep zaslužek. Nemogoče pa je, da bi ljudstvo še dalje prenašalo toliko bremena za vojaštvo. Zdaj nosi ta bremena po sili, ali ravno s tem se širi nezadovoljnost in upornost ljudstva proti oblasti. Zato je že res zadnji čas, da vladarji po medsebojnem dogovoru razorožijo velike vojske, kar jim je papež Leo XIII. že večkrat toplo priporočil. (Dalje pride.)

Deželni zbori.

Goriški.

Druga seja. — Naglos prosi dež. glavarja, naj skrbi, da vlada odgovori na njegovo interpelacijo, tičočo se šolskega posloja v Korminu. Posl. Holzer opraviči svojo nepriznosit.

Posl. Štrekelj je poročal o volitvi dr. Treota. Predlaga, da se volitev potrdi, ker četudi se razveljavi, bode zopet izvoljen.

Dr. Gregorčič govori proti potrditvi, in sicer ne iz političnih razlogov, marveč jedino le zato, ker hoče on in njegova stranka ostati na postavni podlagi, na kateri bi moral ostati ves dež. zbor. Ne v odseku ne v dež. zboru se niti eden ni oglasil da bi zagovarjal zakonitost te volitve. — Ker so bili glasovi oddani za Treota neveljavni, morajo priti v poštev veljavni glasovi, in je torej gosp. Jožef Fabian postavno izvoljen poslanec. Predlaga, da se dež. zbor izreče za Fabianija.

Dr. Tuma je odgovarjal dr. Gregorčiču. Vladni zastopnik grof Attems nasprotuje izvajanjem dr. Gregorčiča, da bi imel dež. zbor pravico poklicati Jož. Fabianija v dež. zbor. Dež. glavar se tudi premisli, ter ne da predlog dr. Gregorčiča na glasovanje.

Dr. Gregorčič se oglasi k stvarnemu popravku.

Odsekov predlog, da se volitev dr. Treota potrdi, je bil sprejet z vsemi glasovi Italijanov in z glasovoma posl. Štreklja in dr. Tume.

Odobri se računski sklep zemlj. odveznega zaloga za l. 1900 in tudi za l. 1901. Istotako se odobri rač. sklep za l. 1901 in proračun za l. 1902 zaloga za ranjene vojake.

Za obrambena dela pri potoku Bela se dovoli podpora 400 K.

Sprejme se po daljši debati, v kateri so govorili Marani, Grča, Tuma, Berbuč, v tretjem branju načrt zadevnih joč uvrstitev ceste, ki se ima graditi v lijaški dolini od okrajne ceste St. Peter-Dornberg do državne blizu Ozeljana.

Prošnja odseka za zgradbo ceste Šempas-Prvačina za uvrstitev med okrajne se odstopi vladi s priporočilom, da ji nakloni kar najvišjo podporo.

Odobri se računski sklep za l. 1901 in proračun za 1902 zaloga za gluho-neme. Izreče se pohvala voditelju zavoda č. g. Lenardiču.

Zviša se kredit za obrtne šole na 5000 kron in število štipendij za obiskovalce obrtnih zavodov se poviša na deset in sicer vsaka po 100 kron.

Naroči se dež. odboru, da odmeri dež. arhivarju Chiadesu pokojnino v smislu obstoječih predpisov.

Računskemu vežbeniku Pompeju Gortani se dovoli letna miloščina 800 kron; in sicer le začasno.

Prihodnja seja bo 4. julija t. l. ob 5. uri popoldne.

Isterski.

V drugi seja so Italijani izročili odseku v presojo izvolitev posl. Spinčiča, Mandiča in dr. Stangerja. Dasi sta bila prva dva enoglasno, tretji pa z veliko večino izvoljeni, hočejo Italijani njihove

izvolitve uničiti. Kaj poreče vlada k takim krivicam?

Kranjski.

Dež. zbor je zaključen, s tem tudi vničena volitev v odseke. Kat. narodni poslanci so v nedeljo priredili več shodov, na katerih so pojasnili položaj in svoje postopanje.

Štajerski

deželni zbor Slovenci tudi letos niso vstopili.

Nekatere davčne olajšave.

Mnogokrat se naši ljudje ne brigajo dovolj za one male drobtinice, ki jih jim tu in tam vendarle vrže vlada za tolažbo. Nekaterikrat je tega krivo, ker ljudje ne vedo za take postavne določbe, mnogokrat pa tudi velika nebrzižnost. Zato hočemo danes naše posestnike opomniti na nekatere davčne olajšave, da se jih ob potrebi poslužijo.

Prva olajšava je za vinogradnike in obstoji šele z dne 4. aprila. Po tej postavi so vsi na novo z ameriškimi trtami zasajeni vinogradi 10 let prosti vsakega davka. Če pa se nasad ni sponesel — in to je zdaj novo —, podaljša se ta davka prosti rok zopet za nadaljnjih 5 let. Novo zasajen vinograd si torej lahko ohraniš davka prost celih 15 let. Te olajšave se morajo dobiti, in ako bi kje ne šlo vse gladko, obrnite se do poslanca, kateremu je jasno in natančno celo stvar razložite.

Olajšave so prišle sedaj tudi pri odpisu davka vsled vremenskih neizgovod. Po dosedanjem zakonu z dne 12. junija 1896 so se davki od zemljišč odpisali le tedaj, ako je toča, ogenj, miš ali trtna uš pokončala najmanj čistega dohodka na parceli, ki je obsegala 4 hektare, ali pa če se je pokončalo pridelkov najmanj na enem hektarju. Druge izredne nesreče kakor suša, moča, mraz niso imele teh prednosti.

Po novi postavi pa, ki se je sprejela v državni zbornici, pa daje vsaka škoda, naj je provzročena po katerikoli nesreči, pravico do odpisa davkov, ako je uničena najmanj četrtina pridelkov.

Posestniki torej morejo tudi zahtevati odpis davka, ako so drugi izredni dogodki uničili pridelke, izvanredna suša ali moča, mraz, slana, črv, rja, sapa itd. itd.

Škoda se ceni tudi na parcelah, ki še niso bile obdelane, a so bile tako poškodovane, da je nova setev nemogoča.

Odpis davka se more zahtevati, ako povodenj, ogenj ali druga nezgoda uničijo že spravljene pridelke. — To velja tudi, ako n. pr. povodenj uniči ali odnese že pokošeno seno na travniku.

Ako je mogoča dvojna setev, uračuni se na poškodovani parceli prva žetev ali košnja z dvema tretjinama, druga z eno tretjino.

Ako je četrtina do polovice pridelkov uničena, odpise se 25 odstotkov letnega davka, ako so uničene dve tretjine pridelkov, odpise se polovica davkov, ako so uničene tri četrtine, odpise se 75 odstotkov, ako je uničen ves pridelok, odpise se ves davek. Ako pa je parcela uničena za več nego eno leto, mora se davek v istem razmerju odpisati za isto dobo.

Ako v gozdu ogenj na katastralni parceli uniči četrti del dreves, na parcelah nad 20 hektarjev pa najmanj 5 hektarjev, more se zahtevati odpis davka. Novi zakon dovoljuje odpis davka tudi tedaj ako žuželke uničijo večje kose gozda.

Škoda se mora v osmih dneh ustno ali pismeno naznaniti okrajnemu glavarstvu, davčni administraciji ali davčni krajevni komisiji. Škoda naznani lastnik ali najemnik sam ali več skupaj. V izrednih slučajih more županstvo samo naznaniti poškodbo pri najbližnji davkariji.

Davčna oblast določi komisijo, da škodo ceni na lici mesta, kakor je bila doslej navada. Poškodovanec se more pritožiti, ako mu je komisija prenizko cenila škodo.

Ako pride nezgoda tik pred žetvijo, trgatvijo ali košnjo, ko je treba pospraviti ostale pridelke, je župan sam dolžan z dvema odbornikoma in dvema posestnikoma iz sosednih občin ceniti škodo.

Zaupniki ne dobe nobene odškodnine, zastopnike finančne oblasti plača država.

To so bistvene določbe novega zakona, katere naj dobro proučijo naši posestniki, posebno pa gospodje župani, da se jih poslužijo, ako je prišla nesreča.

Politični pregled.

Odpoved trgovinskih pogodb. — Dunajski listi so javili vest, da se je odločila avstrijska vlada dejanski izrabiti pravico, ki jo ima v zadevi mejnarodnih pogodb, ter z 31. decembrom letošnjega leta odpovedati trgovinske pogodbe. Do tega sklepa je prišlo v predzadnjem ministrskem svetu, ki se je vršil pred kakimi desetimi dnevi. Ogrska vlada je bila obveščena o tem sklepu bržkone šele minulo sredo, ker sicer bi si ne mogli tolmačiti izjave ministrskega predsednika v torkovi seji, da se bodo pogodbe, izvzemši italijansko vinsko klavzulo, obnovile brez odpovedi. Szell torej tedaj vsaj oficielno ni bil poučen o sklepu avstrijske vlade. Kaj sedaj ukrenejo naši onostranski zavezniki, kajpada še ni znano, ker iz Budimpešte še ni došel noben odgovor in se tudi vladno časopisje še ne peča s tem vprašanjem, trdi se pa nasprotno, da bo ta sklep avstrijske vlade, o katerem je Koerber že tudi obvestil vladarja, izdatno pospešil pogodbeno pogajanja mej našo in ogrsko vlado, ker mora biti v slučaju, da pritrđijo sklepu tudi Ogr, rešena cela zadeva do konca tekočega leta.

Glede odpovedi same velja za vladi naše monarhije mej drugim sledeča določba: Vsaka izmed obeh vlad mora sklep glede odpovedi trgovinskih pogodb vsaj šest mesecev pred potekom pogodbene dobe naznaniti drugi vladi. Če se pa v tej dobi ne doseže sporazumljenje mej obema vladama, mora zunanji minister odpovedati nagodbo, če tudi to zahteva samo en del. — Ker je torej naša vlada sklenila odpoved in Mažare obvestila o njem pred koncem junija, se morajo odpovedati vse one pogodbe, ki jih želi imeti odpovedane naša vlada, če temu pritrđijo Mažari ali ne.

Bolezen angleškega kralja. — Glasovi o bolezni angleškega kralja, ki prihajajo v javnost, so različni. Nekateri trde, da se kralju stanje vidno boljša, da je upanje, da ozdravi, drugi zopet so mnenja da je kralj izgubljen ter da se v rani, ki jo je provzročila operacija, prikazujejo novi pojavi raka. Resnica je le, da so vsled te žalostne spremembe v kraljevem stanju odpovedane slavnosti kronanja. Vse ogromne priprave, ki so se izvršile, se zopet podirajo, pri čemer imajo tisoči zaslužek, a drugi zopet škodo, ker so se oskrbeli z raznim blagom, ki se je pokvarilo n. pr. ogromne zaloge cvetja itd. Vsled tega so prišle razne tvrdke v konkurz. Tudi na stotine rezevov v Londonu in po drugih mestih je razburjenih, kajti odredilo se je, da bodo v dneh kronanja brezplačno pogoščeni in deležni še drugih podpor. — Vsled tega so berači v raznih občinah uprizorili celo demonstracije in napadli občinska uradna poslopja.

Novice.

Cenjeni naročniki! — 1/2 leta je že minulo. Kdor ni še plačal naročnine, naj takoj pošlje. Prosimo zaupne može, naj širijo „Primorski List“. Od zdaj do novega leta stane 1 K 50 v.

Na delo!

Premil. knezonadškofu se je poklonilo odposlanstvo trgovske in obrtne zbornice, predsednik Baron Ritter, podpredsednik L. Mighetti in tajnik Bisiach.

Novi tržaški škof pred papežem. — Papež je sprejel novega škofa tržaškega msgra dr. Nagla-a v pol ure trajajoči avdijenci. Sv. oče podaril mu je zlat naprsni križ z udelanim draguljem ter je rekel: Ta križ bodi jamstvo miru v Vaši občini, Jaz želim iskreno, da se Vaše mirovno poslanstvo v Trstu posreči. Ne obupujte! Bog usliši svojega namestnika.

Prošt Lovro Serajnik, starosta koroških Slovencev, 94 letni starček, a po duhu čil mladenič, vzgleden duhovnik, vzoren rodoljub, je umrl 28. junija v Tinjah. Bog mu dodeli večno plačilo!

„Slovensko katoliško delavsko društvo“ bo imelo dne 13. t. m. (t. j. od nedelje osem dni) izreden občni zbor ob 3 1/2 pop. v društveni sobi. Na dnevnem redu bo volitev dveh odbornikov.

Občni zbor društva „Alojzijevišča“ bo 10. t. m. ob 10 1/2 zj. v Alojzijevišču. Dnevni red: 1. Odborovo poročilo, 2. morebitni predlogi in nasveti, 3. volitev novega odbora.

Za „Alojzijevišče“ Čepovanski sv. Ivan pošilja 6 K, Robarjev Janez 20 K. Bog stotero povrni!

Katoliško društvo slovenskih učiteljev na Primorskem je imelo dne 8. junija svoje redno zborovanje v Gorici.

Predsedoval je velečastiljivi gosp. župnik Ivan Kokošar, kateri je govoril poučne, značilne in ob enem pristržne besede o pravem prijateljstvu ter kazal na najzvestejšega prijatelja, namreč na presveto srce Jezusovo.

Predsednica je predavala o Kehrui kot ravnateljstvu semenišču.

Gospodična Mercinova je deklamovala Aškerčevo pesen „Muteč osojski“.

Gospodična Hrovatinova je pela Schubertovo „Vero v spomlad“.

Društvenice so pele triglasni zbor „Ave maris stella“.

Sklenile so pristopiti k „Slovenski šolski Matici“.

Dne 16. julija pride iz Ljubljane velečastiti Oče Hugolin Sattner, da bo vodil duhovne vaje do 20. julija zjutraj.

M. H. W.

Kuhinjska šola v „Šolskem Domu“. — Vrla gospodična Marija Grebenc je otvorila v ponedeljek kuhinjsko šolo v „Šolskem Domu“ nad „Narodno tiskarno“. Š šolo je združena prostorna in prijetna obednica, ki je vsem pristopna. Že prvi dan se je zbralo k obedu in večerji lepo omizje same odlične gospode iz Gorice. Postrežba je izborna. Toči se izvrstno belo in črno vino, pivo itd. Priporočamo novo kuhinjsko šolo v prvi vrsti onim č. gospodom, ki lahko redno zahajajo h kosilu in večerji, pa tudi drugim gostom duhovskega in svetnega stanu, kateri prihajajo z dežele v Gorico.

V šolo se sprejme največ 6 gojenk. Kdor želi vstopiti, mora se oglasiti pri gospodični Mariji Grebenc.

Izpred porotnega sodišča. — V četrtek 26. m. m. je stal pred porotniki Valentin Mišigoj o domačih Muhaj z Dobrovega, star 20 let. Obtožen je, da je 6. jan. t. l. zvečer na cesti pri Dobrovem napadel Antona Mužiča, mu s silo vzel 4 krone in mu ob enem grozil s smrtjo ter ga tudi vdaril. Dne 6. januarja t. l. podal se je namreč oškodovanec Mužič iz Šmartna z Jan. Lipizerjem na Dobrovo, kjer je imel nekaj opravil. Tam sta se mudila Lipizer in Mužič v gostilni Janeza Šfiligoja.

Ko je prišel Mužič iz krčme na prosto, približa se mu Mišigoj, ga podere na tla poklekne mu na prsa, ga zgrabi za vrat in zakriči nad njim: „Zdaj si v mojih pesteh in mi ne vtečeš, dati mi moraš denar, drugače te zadavim, saj sem videl da imaš denar!“ Mužič je branil svoj denar, a Mišigoj mu ga je vzel siloma. Mužič ga je prosil naj mu da vsaj polovico nazaj a mesto tega mu je dal Mišigoj jedno s pestjo.

Za to je stal v četrtek Mišigoj pred porotniki, obtožen v smislu § 190 kaz. zatožen zaradi roparskega napada, dejanja ki je kaznjivo po § 194 kaz. zak.

Obsojen je bil na tri leta težke ječe z večkratnim postom. Zagovarjal ga je dr. Tuma, katerega je moral predsednik večkrat opominjati, da naj govori k stvari.

V petek se je vršila obravnava proti 45 let stari neomozeni Terezi Rusi z Ušnika pri Volčah, toženi radi detomora.

Obsojena je bila na 15 mesečno ječo s posti.

V soboto je bila obravnava proti „Gorici“, katero je tožil tiskar Gabršček radi žaljenja časti. Obravnavi je predsedoval svetnik Smarda. „Gorico“ je zastopal odvetniške zbornice določeni dr. Rajmondo Luzzatto, tožitelja pa dr. Stanič. Obravnava je trajala do 1. ure po noči. Porotniki so z 11 glasovi zaničali razžaljenje in tiskar Gabršček mora plačati vse stroške.

V ponedeljek je bila zopet tiskovna pravda proti dopisniku lista „Gazzettino popolare“. Tožitelj č. g. Maghet župnik v Moraru je sam v jedno uro trajajočem govoru razvil svojo tožbo ter jo tudi prav dobro podkrepil. Zato je zagovornik ponudil spravo. Stranki ste se poravnali. Toženec Torossi je podpisal izjavo, v kateri prekljuje vse one žaljive stavke, ki so bili naperjeni proti župniku Maghetu.

V torek je stal pred porotniki zaradi goljufije znani Pičulin, ki je od ne-

kega župnika vzel 43 hl. vina, ne da bi ga mu bil plačal. Obsojen je bil na 2 in pol leti težke ječe.

Včerajšnje obravnavo dr. Tuma proti dr. Rojcu je sodni dvor odnesel.

Mestne volitve v Gorici. — Z gospodarstvom mestnega zastopa večina goriških občanov ni zadovoljna. Letos so se ob nadomestnih volitvah zopet vzdignili nezadovoljneži ter postavili lastne kandidate v vseh treh razredih Prodrli so kandidatje „malkontentov“ in sicer v tretjem razredu inženir Batistig in trgovec Culot; v drugem prof. Motz in trgovec Alpi; v prvem razredu dr. Al. Faidutti. Izvoljenih je torej pet opozicijonalcov v mestni svet. Želimo le, da se ne spoje z vladajočo stranko, ker je ista goriško mestno gospodarstvo dovolj zavozila. Zdrava opozicija bode le v korist mestnemu gospodarstvu.

Učiteljstvo in nemščina. — Kar verjeti nismo mogli, da so učitelji po nekem svojem društvu vložili pri dežel-nem zboru goriškem neko prošnjo za zboljšanje svojega gmotnega stanja in sicer v nemškem jeziku, ki niti ni deželni jezik pri nas na Goriškem. Na tej prošnji podpisana sta namreč dva glavna stebra bivše „narodno-napredne“ stranke, učitelja Bajt in Križman.

Kako je vendar to mogoče, smo si mislili, da bi pristali **narodno-napredne** stranke, — stranke, ki je hotela pri nas veljati nekako za radikalno narodno, začeli se sramovati slovenskega jezika!?

Pa glej! To uganjko rešil nam je dr. Tuma v prvi seji sedanjega zasedanja deželnega zbora. On nam je namreč razkril, da **narodno-napredne** stranke ni več na Goriškem in da je njegova stranka samo še napredna, a narodnost da je vrgla pod — klop.

Da bi „Sloščkarji“ kaj takega storili, — ali bi metala „Soča“ okolo sebe z brezdomovinstvom, z izdajstvom in kaj vemo s čem drugim, tako pa „kara“ prav po očetovski ljubljenski, tako nekako, kakor bi se jim bala zameriti!

Sklep šolskega leta. — 1. t. m. je bil sklep šolskega leta na tuk. c. kr. ženskem učiteljskem in pa na c. kr. vadinici. Ustmeni zrelostni izpiti na ženskem učiteljskem so prišli včeraj.

Danes 3. t. m. pa je bil sklep šolskega leta na tuk. c. kr. gimnaziji. O tej priliki se je pri slovesni sv. maši, ki je bila ob 8. uri zjutraj, pela lepa Gounodova maša s spremljevanjem orkestra.

Jutri pa prično ustmeni zrelostni izpiti na tem zavodu.

Brilski pomočniki v Gorici zah-tevajo od svojih gospodarjev, naj jim dovolijo ob nedeljah v mesecih julij in avgust delo le dopoldne, mesto do 3. ure popoldne. Nekateri gospodarji so pripravljeni ustreči tej prošnji.

Ces. kr. kmetijska družba v Gorici je imela v četrtek svoj občni zbor, na katerem so se potrdili računi za leto 1901 ter se odobril račun za leto 1902. Ob enem je bil izvoljen za podpredsednika conte Jakob Panigai. Za društvenega tajnika in sicer za dobo 5 let je bil imenovan Karol Hugues, mož, ki ne pozna niti besede slovenskega, z letno plačo 4000 kron.

Pazite na gobe! — Prodajanje gob izven pokritega trga je strogo pre-vedano. Pazite ženske, ki gobe v mesto prinašate, da je ne ponujate, razun na trgu, kjer se sadije in drugo prodaja. Ste lahko strogo kaznovane!

Ponesrečil se je pri streljanju proti toči J. Toroš, ki je strašno ožgan po vsem telesu.

Občni zbor „Gospodarske zveze“ je bil prav številno obiskan. Podpredsednik g. svet. Šiška poročal je o uspehih revizije po dveh zastopnikih ministerstvu. Posamezna poročila so se razvila v prava poučna predavanja. Mesto obbolelega dr. Jož. Pavlice je bil izvoljen v odbor g. Ivan Dermastia.

Iz Goriške okolice. — Neki kmet, kateri se o priliki rad potrkna na prsi, da je naprednjak, je imel na prodaj 5 hl. vina. Napredni krčmarji so ga tolažili, naj bode brez skrbi, da eden ali drugi že kupi od njega to malenkost. Pridejo neki dan res širje napredni krčmarji z velikimi trebušnimi posodami, kamor bi lahko spravili polovico one uboge božje kaplice. Ko so prišli v klet k sodu ter so pokusili ne preveč sladko vince, prišli so do spoznanja, da ga ne bodo mogli potegniti, ako ne bo kakega posebnega mazila. Kmalu se zmuzne eden iz kleti

in pride do gospodinje poln sladkih besedij. Veste mati, treba bo „en tont pršuta“, nekoliko jaje in pa kruha, potem se bo moglo še le vino pokušati. Seveda uboga žena je napravila imenitnim gos-podom majhno južino in nato so ga usekali, da je bilo veselje. Toliko so se nasrkali ne preveč sladke pijače, da so začeli modrovati in v svojem modrovanju prišli do sklepa, da je naša vera naj-slabša. Ko pa je kmetič hotel gospode oštirje poprašati, po kakšnem kupu bodo plačali njegovo vino, začeli so se vsi iz-govarjati, da je zanj to vino preslabo in ga torej ne morejo kupiti. Ubogi kmetič se je začel praskati, ker je prišel skoraj ob polovico vina, katerega ne bo treba nikoli dacirati. — „Do kje torej sega li-beralna ljubezen in darežljivost?“

Tomaževa žlindra. — Do 14. ju-lija t. l. se naroči lahko vsakdo pri c. kr. kmet. dr. Tomaževu žlindro vagon t. j. 100 kvint. po 700 kron, a jeden kvintal po K 7.80. Plača se na račun K 2. — za kvintal.

O solkanski šoli piše „Soča“. Kdo je kriv, da se šola zida na sedanjem pro-storu, s katerim so mnogi nezadovoljni, ve vsak razsoden človek v Solkanu. Go-tovih ljudi pa ne bomo prepričevali. Pribijemo le da „Soča“ sedaj piše o krasnih šolskih stavbah, ki jih imajo vse občine v goriški okolici, dočim je nekda-j pisala, da je bivši g. nadzornik Vodopivec zidal same kurnike. Kdaj je imela prav?

Iz Ročinja 30. junija. — Sinoči pozno sem šel skozi Ročinj proti Kanalu in slišal še precej ubrano godbo. Ljudje so mi pravili, da so imeli v cerkvi le tiho mašo, da so vsi znoreli, ker ti-le godci godejo zelo lepo „po pontih“! Streljanja nič, nabivanja nič, duhovnikov nič, shoda nič! Kaj poreče sv. Peter? A čujte, čujte! Vstavim se in poslušam tri komade zaporedoma: Prva: „Mein Herz ist wie ein Bienenhaus!“ Nemška! Druga: „O du mein Öster-reich!“ Nemška! Tretja: „Fische-rin du kleine!“ Nemška! Sto hudir-jev! Ali je narodni Ročinj s svojim pevskim zborom se zgubil? Ali se je po-germančil? Malo petja, nič! Le nem-ška muzika! Hu! Kar naprej sem jo mahnil. Drugače je bila muzika preumetna za naše šnopsarje! Preveč zmanjšanih septimnih akordov in najhujše: Kratki kosi! Ti moj Bog, sem si mislil. Kako je bilo o sv. Andreju l. 1897 pri sv. misjonu. Ravno to ljudstvo je v cerkvi rjulo in jokalo in vpilo pred izpostavljenim sv. R. Telesom: „Verujemo! Obžalujemo!“ i. t. d. Grem dalje mimo pokopališča ob 9¹/₂... Akordi zamirajo v Sočinih valovih in tu se vmeša žalostno med nje veliki Ročinjski zvon. Zdi se mi, da sem doživel 100 let naprej. Na pokopališču, zdi se mi, da klepetajo kostenjaki, ljudje, ple-salci in plesalke od 29. junija 1902, zdi se mi da delajo pokoro, ker nimajo mira, ker so zlorabili toliko milosti, toliko sv. misjonov... Teko jim solze iz čepin po bledih kosteh.... Potnik.

Cesto Podbrdo-Petrovobrd-Za-lillog pričeli so graditi in jo dogotove še letos. Akoravno samo 14 kilometrov dolga bode vendar stala 70.000 K. Delo so seveda oddali tujemu podjetniku. Doma-činov se še obvestilo ni!

Iz Sela. — Pred kratkim smo brali v „Primorskem Listu“, da je razpisana služba potovalnega učitelja za Sela in Rute. Razveselila nas je ta vest. Tako bode olajšano obiskovanje našim otro-kom. Muka je pa tudi za g. učitelja učiti take otroke, ki redno ne obiskujejo šole, kar je pri nas naravnost nemogoče. — Dvakrat je g. nadzornik pregledoval, kje naj se izbere šolski prostor, a kakor se nam dozdeva, še sedaj ni določeno. Pro-simo pa merodajne gospode, da oskrbé, da šolski prostor ne bode zaviral otvo-ritev šole pričetkom prihodnjega šolskega leta.

Več Seljanov.

V Hranilnico in posojilnico v Cerknem, je v prvem polletju 1902 vložilo 538 strank K 139.799.65; vzdignilo pa 417 strank K 113.504.23 hranilnih vlog. Posojil se je dalo v I. polletju 57 strankam v skupnem znesku K 33.804. — Vrnilo je posojil 43 strank K 27.599.31. Prometa je bilo v teh šestih mesecih l. 1902 K 437.731.83.

Skupno stanje vseh hranilnih vlog z dnem 30. junijat. l. K 691.217.28. Stanje posojil K 340.710.37. Stanje naloženega denarja pri drugih de-narnih zavodih K 350.693.79.

Iz Nabrežine nam piše delavec o razmerah: Priliko imam večkrat obče-

vati z delavci nabrežinskih kamnolomov. Razne delavce sem že vprašal, kako je sedaj po lanskem štrajku, ali ste kaj na boljšem. Odgovarjajo mi eni kakor drugi, da je še slabši kakor prej. Kako je ven-dar to mogoče, saj imate določene večje plače, vprašam jih. Kaj nam pomaga to, odgovoré mi, ker ni dela. Delodajalci nam ne zaupajo in zato nočejo prevzeti velikih del. Posledica temu je, da ni onega zaslužka, kakor ga je obetal krivi prerok; poleg tega pa moramo še vsaki teden skladati „flike“. In te morajo biti. Naša stavka ni obrodila sadu, katerega smo pričakovali.

Mi smo dejansko okusili, da stavke ne donesejo vselej sadu, katerega napo-vedujejo socijalistični preroki. Zato sem prepričan, da železniški delavci nabre-žinski ne bodo sledili Kopačevim bese-dam, katere jim je govoril 21. m. m. v Nabrežini.

Iz Štorji. — Kar je otrokom v družini njihova mati, to je vernemu kri-stjanu Marija, prebl. Devica. Dober otrok ljubi svojo mater in dober kristjan tudi ljubi svojo nadnaravno mater Marijo in jej svojo ljubezen tudi po zunanje kaže. Kjer je ljudstvo verno, tam se gotovo goji tudi posebna pobožnost do Marije.

O slovenskemu ljudstvu je vedno veljal rek, da je verno ljudstvo, zato pa je v njem bilo vedno veliko češčenje in spoštovanje do prebl. Device. To se opaža zlasti pri izvenrednih priložnostih in slo-vesnostih v čast preb. Devici — ljudstvo se jih vdeležuje z največjo radostjo.

V naši vasi je neka plemenita oseba darovala krasen kip M. B. da se v cerkvi postavi na Marijin altar mesto doseda-njega slabega, neumetniškega kipa. In v nedeljo na 22. jun. se je ta kip blago-slovil — in pri tej priliki bi se bil lahko marsikdo prepričal kaj je Marija našemu ljudstvu!

Od daleč na okrog je prihitelo toliko ljudstva, da je bila obširna domača cerkev natičeno polna in velika množica pa je morala zunaj stati, ker v cerkvi ni bilo več prostora.

Ob 9. uri je bil kip slovesno blago-slovljen. Po blagoslovu je imel preč. g. dekan iz Tomaja primeren nagovor, potem pa se je začela vrstiti procesija. Marijin kip (delo g. Andreja Rovšek v Ljubljani) je nosilo četvero mladeničev. Pred kipom in za kipom pa je bilo uvrščeno 52 v belo oblečenih deklet s svečami v rokah. Bil je uprav ginljiv prizor. Marsikatero oko je bilo ob tem prizoru samega gi-njenja solzno. Vse ljudstvo se je jako dostojno obnašalo in med pokanjem to-piše, vbranim petjem domačih pevcev se je dvigala čast in slava Mariji, naši ljubi Gospej. Vse je bilo dostojno, praz-nično. Pota ozaljšana z zelenjem, okna okrašena, na veliki cesti krasen slavolok — toda kakor mnogokrat, tako so tudi pri tej priliki pokazali tujci izletniki, ki hodijo k nam uživati sveži kraški zrak, svojo visoko kulturo.

Stali so trije komaj nekoliko ko-rakov od procesije, in šel je mimo njih križ, šla nebrojna množica ljudstva od-krita, šla je blagoslovljena podoba, toda oni so še vedno kazali svojo nedosežno kulturo in bili trdovratno pokriti. Odkrili so se še le proti koncu, ker se jim je menda začelo dozdevati, da bi se jim znalo konečno kaj neljubega zgoditi. Zares jako olikano, jako napredno!

Procesija se je konečno vrnila v cerkev in je bila slovesna sv. maša. Domačinom kakor tujcem, ki so se slovesnosti, vdeležili, ostane ta dan gotovo v trajnem spominu. Zares bil je krasen... Marijin dan.

Občni zbor „Lega nazionale“ v Trstu ni bil tako sijajen, kakor so pričakovali. Udeležencev so našli do 300. Zato pa ni bilo brez demonstracij.

Štrajk tramvajevih uslužbencev v Trstu je končan. Udati so se morali delavci. Tako je bil zopet eden boj brez zmage. Dobro se menda počutijo le mo-kraški agitatorji.

Mesto pred oltar v smrt. — 31 letni arhitekt, v službi pri ljubljanskem stavbinem podjetniku Filipu Supančiču, Oton Heinz, ter zaročnica mu Marija Asoli sta si v ponedeljek zvečer ob 7. uri kupila poročna prstana pri zlatarju g. Zajcu na Starem trgu. Od tu sta se odpeljala na „Zeleni hrib“ — kjer je stanovanje zaročnice — on na kolesu, ona s tramvajem. Od ulice sv. Florijana naprej je vozil Heinz pred električnim vozom. Ne ve se, kako se je zgodilo: dasi je imel kolesar dovolj prostora, je kar naenkrat ležal tik električnega voza,

tako, da zavirač ni mogel pravočasno ustaviti istega. Voz je vlekel Heinza kakih 60 korakov naprej. Izvleksi ponesrečenca izpod voza, so ga prenesli v vežo mestne ubožnice, kamor sta prišla dva zdravnika, ki sta ranjenca obvezala za silo in pa duhovnik, ki mu je podelil poslednje olje in ob enem izvršil poroko! Priči sta bila vojaški zdravnik in magistratni policijski svetnik Franc Podgoršek. Heinza so pre-peljali na to v bolnico, kjer je v torek popoldne umrl. Čudno je na dogodku, da je kolo ostalo nepoškodovano in je obležalo na česti daleč proč od električ-nega voza.

Duhovnik si prepovedal. — V Celju je umrl c. kr. sodni oficijal Alfonz Mayer, torej državni služabnik. Bil je strog Nemec in sovražnik katoliške cerkve. V testamentu si je prepovedal, da ga ob pogrebu ne sme spremljati duhovnik in se mu ne sme zvoniti. Seveda se nihče ni vsiljeval, a vendar je strašno, kdor se tako loči s tega sveta.

Petelin otroka umoril. — V Se-melinu na Hrvaškem je skočil petelin na igrajočega otroka. Predno so ljudje mogli preprečiti nesrečo, je petelin izkljuval otroku oči in možgansko mreno. Otrok je ostal mrtev na mestu.

Mitnice bodo odpravljene 1. janu-varja prihodnjega leta. S tem bo znatno ustrezno prebivalstvu vseh dežel, ki je moralo plačevati ta zastareli davek.

Vulkan na Ogrskem! — V gori Streza, ki je 741 metrov visoka, čuje se nekako bobnenje in gibanje. V bližnjih občinah je zginila voda iz vodnjakov in ko se je tu in tam zopet prikazala, je ista gorka!

Ljudje so silno prestrašeni.

Strela! — Nekje na Nemškem ubila je strela tri kmete, ki so se ob gromu in blisku zatekli z kosami pod drevo.

Ko je taka nevarnost, vrzi tako orodje od sebe in potuhni se pod nizek grm, ne stopaj pa pod visoka drevesa. Raje moker, ko usmrten!

Nove vrste naslovi na pisma. — Na Francoskem je upeljana nova „moda“, namreč način, kako bodo Fran-cozi odslej naslavljali pošne pošiljatve. Isti obstoji namreč v tem, da bode na-slov napisan narobe temu, kakor se piše zdaj. Na „novih naslovih“ bode zgorej najprej naveden kraj, kamor je pošilja-tev namenjena, potem oddelek ali ulica in hišna številka in na konci še le ime prejemalčeve. Taki naslovi bodo seveda mnogo olajšali delo poštam in pismo-nošem.

Kako je bilo 23 redovnic rešenih v St. Pierru. — Pred vulkaničnim iz-bruhom divjal je na Martiniqui volivni boj. V predmestju St. Pierra se je osno-vala 400 črncev broječa soc. demokra-tiška družba, katere naloga je bila napasti cerkve in samostane. Na zidovje samo-stana je ta družba nalepila lepake, na katerih je grozila da bode samostan zažgan. Vsled strahu so sklenile sestre 48 ur pre-biti v molitvi v kapeli, katero so zaprle. Tu jih je presenetil izbruh Mont Peléa. Od mogočnega zidovja obvarovane mogle so sestre vkljub grozni vročini nepoško-dovane ostati in v prvem trenutku, ko je prešla nevarnost, se rešiti. Vse osebe, ki se niso z njimi zaprle v kapelico, so zgubile življenje.

Gospodarjeva dela v mesecu ju-liju. — Drevje. Obkopavaj, plevel izruj. Proti koncu meseca cepljenje na speče oko (ki bo prihodnje pomlad po-gnalo). Cepljena očesa, ki se niso prijala, je treba z ostrim nožem izrezati in obrez-nino zamazati. — Trta se cepi na ze-leno. Pri kasnih trtah se snaži še le ju-lija, vselej namreč še le, ko do zadnje jagode odcvete. Kadar jagode dosežejo polovično debelost — navadno koncem julija — okrajšaj vse sadonosne mladike tako, da ostane nad najvišjim grozdom 4—5 peres. Mladike, ki jih boš drugo leto ohranil, pusti-neprikrajšane, da bodo močnejše. Kjer trta trpi od črva, obiraj črno-pikaste jagode in uničuj. — Na vrtu je glavno opravilo smukanje in zalivanje; zalivaj zlasti kumari. Ob koncu meseca sejaj repó in špinačo za jesen. Radič na senčnatem kraju že vspeva. Čebule vseh vrst — ko rumenevajo — vzemi iz zemlje. — Cvetice kakor v juniju. Nova setev cinerarij, primul ter resede. Napravi zatiče na cvetnih grmičih. Obreži mejo iz belega trna ter iglasto grmovje. Obreži vrtnice za drugo raz-cvetanje.

Za kratek čas.

Iz otročjih ust. — Bobkov Peter je bil zelo občutljiv človek, ki je pri vsaki najmanjši bolečini začel stokati in javdati. Ko mu je nekoč vsled zobobola oteklo lice, stokal in kričal je celo noč. Za nekaj dni, ko ga ni bilo doma, pride v njegovo hišo vesel, debel mesar polnih lic, da ukupi tele. Ko se je tako šalil z otroci, naenkrat zavpije mala Nežika: „Mama! poglejte, ta je na obeh licih zatekel, pa se smeja, in naš oče je bil samo na eni strani zatekel pa je tako kričal.“

Odrezal se je. — V Londonu je društvo lenuhov. Po pravilih ne sme noben član kedaj hiteti, sicer je kaznovan. Nekega dne so videli društvenika (zdravnika), ki je v najhujšem diru vozil k bolniku. Seveda so ga v prihodnji seji obsodili v kazen. On pa se je znal izrezati, rekel je: Moj konj je dirjal kakor obseden od hudiča, a jaz sem bil prelen, da bi ga pridržal.

Naznanilo.

Podpisaneec večletni hotelier v Pulju, naznanjam sl. občinstvu, da sem otvoril svojo, po najnovjših zahtevah urejeno in opremljeno

kavarno „Central“

na Travniku. V njej bo p. n. gg. gostom na razpolago poleg treh biljardov tudi okoli 100 časopisov najrazličnejše vrste. Zagotavlja najskrbnejšo postrežbo v vsakem obziru, prosim blagohotne podpore z obiskovanjem ter se beležim z vsem spoštovanjem udani

Filip Pečenko.

P. S. Ako kdo izmed gospodov ni prejel naznanila, katera sem razpošiljal te dni, prosim da mi blagohotno oprusti.

Za vsakega nekaj!!

dobi se v zalogi trvdke

I. Zornik, — Gorica

Gosposka ulica št. 7,
prva in edina slovenska trgovina
za modno blago.

Najboljše, največje in najcenejše skladišče vsakovrstnega perila, srajc za hribolazce in kolesarje vsake velikosti, jopice za telovadce, krasnih kravat v vsakem slogu, nogavic, rokavic, životnikov (modercev), solčnikov, pihalk, dežnikov, blusen, spodnjih kril, divnih okrasov. za obleke, svil za obleke in bluse, vsih potrebščin za vezenje.

Priporočevalno najboljše kupovališče za g. šivilje in krojače.

Naročila za izdelovanje perila (za gospode), in modercev po vsakej meri in zahtevi izvršujejo se točno.

Najboljša krma za živino
je

KOKOVA ZMES

katera se sedaj rabi kot hrana za živino in zlasti za isto, ki daje mleko, potrjeno od

prof. dr. Pott-a

v Monakovem (Bavarsko).

Dobiva se na prodaj edino pri trgovcu

Josipu Komelu,

ulica proti Soškemu mostu št. 67 (prej K. Sirk) in podružnici v Stolni ulici št. 4.

Uzorec z navodili se razpošilja brezplačno.

Krojaška mojstra

Čufer & Bajt

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7
v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,
izdelujeta

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporočata se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Podpisani naznanja slavnemu občinstvu, da je v ulici sv. Antona št. 1 pred kratkim odprl

kleparsko delavnico.

Ima zalogo pohišne in vrtno posode itd. Sprejema v to stroko spadajoče delo tudi na deželi pod jako ugodnimi pogoji. Se priporoča p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila udani

Karol Čufer,
kleparski mojster.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Moreli 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Lekarna

Cristofolletti v Gorici

Prave in edine žel. kapljice
z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka)

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice uredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. — Okrepé želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raje je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. Za naročitve in pošiljkatve pa jedino le v lekarni

CRISTOFOLETTI

v Gorici.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetiljo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najljubšeje.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani

Dunajska cesta št. 15 v Medjatovi hiši v pritičju

vzprejema zavarovanja vsakovrstnih poslopij, premičnin in poljskih pridelkov proti požarni škodi, kakor tudi zvonov proti poškodbam.

Pojasnila daje in vzprejema ponudbe ravnateljstvo zavarovalnice v pritičju Medjatove hiše na Dunajski cesti v Ljubljani, a tudi po slovenskih deželah nastavljeni poverjeniki.

„Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani“ je edina slovenska zavarovalnica. Zavaruje pod tako ugodnimi pogoji, da se lahko meri z vsako drugo zavarovalnico.

Postavno vloženi ustanovni zaklad jamči zavarovancem popolno varnost.

ROJAKI! Zavarujte svoje imetje pri domačem zavodu!

Prosiva zahtevati listke!

Največja trgovina z železjem

Konjedic & Zajec

Gorica, pred nadškofijo hiš. št. 11.

Za čas stavbe priporoča vse stavbne potrebščine, kakor: cement, stavbne nosilce, vsakovrstne okove, železje, strešna okna, cevi za stranišča itd. Ima v zalogi orodje za vsa rokodelstva iz najbolj slovečih tovarn. Opozarja na svojo bogato izber kuhinjskega in hišnega orodja dob rezprimerno nizkih cenah.

Edina zaloga
stavbenih nosilcev

v Gorici.

Pocinkana žica sa vinograde po jako snižanih cenah!

Pozor!

Eno kruno nagrade izplačava vsakemu, kdor dokaže s potrdili najine nove ameriške blagajne, da je kupil pri naju za 100 kron blaga.

Prosiva zahtevati listke!

Čebelno-voščene sveče

kilg. po 4-90 K
Za pristnost jamčim z 2000 K

Priporočam se prečastiti duhovščini, slavnemu p. n. občinstvu. Sveče za pogrebe po zelo nizki ceni. Méd pitanec in navadni po zelo nizki ceni. Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar v Gorici, ulica sv. Antona

Največja trgovina krojnega blaga

„Krojaška zadruga“

Gorica — Gosposka ulica št. 7 — Gorica

Priporoča se v to stroko spadajoče kakovosti blaga za bližajočo se letno dobo, kakor: volne, perkal, satin, batist, zepfir svile, svile za prati, Voille de Lanie, Tennis, Oksford, piqué luknjasti. Možka sukna po vsaki ceni v veliki izbi. Nadalje ima bogato zalogo preprog, pregrinjaj, zaves, blaga za mobilje, platna, Chiffona, ruskega platna, Kneippovega platna, hlačevine, volnenih odev, kovtrov, srajc, bombaževine, žepnih rut itd.

Gospode opozarja na izborna perila, katero se razprodaja 15% pod ceno, dokler je še zaloga.

Pod perilo spada sledeče: bele srajce z barvanimi oprsniki, ovratniki, zapestnice, nogavice, srajce za hribolazce itd.

Vse po najnižjih in stalnih cenah!

Na željo se razpošiljaajo uzorci poštnine prosti.